

Participace

Představení vítězného soutěžního návrhu Náměstí Svato-pluka Čecha, Praha 10

Představení vítězného soutěžního návrhu – výstup

Datum konání:	27. 8. 2026, od 17:35 do 20:30
Místo konání:	Sál bratří Čapků, Úřadu městské části Praha 10
Účastníci:	MČ Praha 10: Martin Valovič (starosta MČ) Pavel Šutka (místostarosta MČ pro kulturu, sport a volnočasové aktivity) Milan Maršálek (radní MČ pro životní prostředí) Kancelář hlavního architekta: Jiří Zákostelný, Lucie Kučerová, Alice Štěpánková Odbor životního prostředí: Martin Pecánek ARCHITEKTI PROSTORU (facilitátor, zpracovatel soutěžního zadání, odborný znalec poroty): Marek Sivák, Karla Kupilíková Soutěžní porota: Martin Rusina (předseda poroty), Norbert Schmidt (odborný znalec poroty) ra15 a.s. (autoři vítězného návrhu): Radek Lampa, Kristina Králová, Renáta Bartková Veřejnost: cca 40 účastníků
Zapsal:	Karla Kupilíková, Marek Sivák
Přílohy:	P01 – Presentace zadání P02 – Presentace vítězného návrhu

A.

Cíl setkání

Cílem setkání bylo opětovně představit veřejnosti vítězný návrh architektonické soutěže na revitalizaci náměstí Svato-pluka Čecha a umožnit seznámení s návrhem také těm zájemcům, kteří se nemohli zúčastnit předchozího prázdninového termínu veřejného představení. Účastníci byli seznámeni se základním konceptem návrhu, jeho hlavními architektonickými principy, vztahem k místu, urbanistickým kontextem i navrženým funkčním a provozním řešením. Setkání zároveň nabídlo prostor pro diskusi a sběr podnětů a připomínek od veřejnosti. Podněty a dotazy, které zazněly v průběhu diskuse, jsou uvedeny níže.

B.

Průběh setkání

Poznámka: Toto veřejné setkání bylo uspořádáno jako opakovaný termín prezentace vítězného návrhu revitalizace náměstí Svato-pluka Čecha. Druhý termín byl vyhlášen s ohledem na období letních prázdnin, aby se s návrhem mohli seznámit také obyvatelé a další zájemci, kteří se nemohli zúčastnit prvního setkání. Program i formát setkání byly totožné s předchozím veřejným představením návrhu. Na prvním setkání byli účastníci informováni, že druhé setkání bude mít stejný obsah a je určeno primárně pro občany, kteří se nemohli zúčastnit v prvním termínu. Část účastníků z prvního setkání se rozhodla znovu zúčastnit i druhého setkání.

Setkání zahájil moderátor Marek Sivák přivítáním přítomných hostů a veřejnosti a stručně představil program večera. Následně vystoupil starosta Městské části Praha 10 Martin Valovič, který ve svém úvodním slovu vysvětlil důvody, jež vedly městskou část k vyhlášení architektonické soutěže na revitalizaci náměstí Svatopluka Čecha. Zdůraznil, že forma architektonické soutěže umožňuje porovnat různá odborná řešení a vybrat návrh, který nejlépe naplní potřeby místa i očekávání veřejnosti.

Poté moderátor Marek Sivák, jako zpracovatel soutěžního zadání a odborný znalec poroty stručně představil dosavadní průběh projektu, shrnul participativní proces a seznámil přítomné s hlavními východisky, cíli a požadavky formulovanými v soutěžním zadání. Současně přiblížil průběh architektonické soutěže.

Následně předseda poroty Martin Rusina společně s Norbertem Schmidtem představili průběh hodnocení soutěžních návrhů, vysvětlili hlavní odborná kritéria, která porota při svém rozhodování zohledňovala, a přiblížili důvody, které vedly k výběru vítězného návrhu. V rámci prezentace byl rovněž představen širší odborný kontext architektonických soutěží, urbanistického vývoje města a historického vývoje náměstí Svatopluka Čecha. Pozornost byla věnována také proměně role veřejných prostranství v průběhu času a procesu postupného utváření městských center a náměstí, jejichž podoba se vyvíjí v dlouhodobém časovém horizontu.

Poté autoři vítězného návrhu ze společnosti ra15 a.s. – Renáta Bartková a Radek Lampa – představili vítězný soutěžní návrh revitalizace náměstí Svatopluka Čecha. V rámci své prezentace popsali základní koncept návrhu, jeho hlavní architektonické a krajinářské principy, vztah k místu a urbanistickému kontextu i navržené funkční a provozní uspořádání jednotlivých částí řešeného území. Součástí prezentace bylo rovněž vysvětlení klíčových návrhových rozhodnutí a způsobu, jakým návrh reaguje na zadání soutěže a specifika místa. Prezentace je přílohou tohoto zápisu.

Následoval prostor pro dotazy, připomínky a podněty veřejnosti k představenému návrhu. Dotazy a podněty, které zazněly v průběhu diskuse, jsou shrnuty v následující části zápisu.

Účastníkům bylo nabídnuto, aby případné další dotazy, připomínky nebo podněty, které je napadnou dodatečně po skončení setkání, zaslali písemně na e-mailovou adresu redakce@praha10.cz.

C. Shrnutí diskuse

Diskuse k návrhu byla, i přes o něco menší účast oproti předchozímu termínu setkání, rozsáhlá a živá. Poukázala na velký zájem místních občanů o budoucí podobu a fungování náměstí (někteří dorazili opakovaně, ač měl druhý termín setkání stejný obsah).

Hlavní zájmy lze shrnout do 4 oblastí. První oblastí je doptávání se na detaily různých **dílčích náležitostí návrhu** (podrobnosti viz níže), popř. vyjádření vlastních preferencí k nim.

Druhou oblastí je nesouhlas některých občanů s navrhovaným rozsahem či podobou **zpevněnější plochy** v jižní části náměstí (takto se vyjadřovalo cca 10 občanů, z velké části těch, kteří se zúčastnili i prvního setkání). Opakovaně byla vedena diskuse de facto o zadání soutěže, které spolu s vizí městské části reflektovalo potřeby různých skupiny z participace. Požadavek na soutěžící byl, aby náměstí plnilo 3 základní funkce: **ulice** (vč. dopravy), **parku** (vč. relaxace, vyžití pro děti, sportovních aktivit apod.) a **náměstí** (vč. shromažďovací funkce, WC/kavárny, možnosti pořádat akce, zapojení vodního prvku apod.). Právě část občanů v přípravné participaci poptávala funkce „náměstí“, část funkce „parku“, velká část funkce obě. Dalším důležitým požadavkem zadání bylo podpoření nerušeného pohledu na průčelí kostela dle Gočárova principu (dnes narušeného vysvahováním).

V diskusi po prezentaci návrhu se jednak někteří občané doptávali na doplnění prvků typu lokální zastínění či několik dalších stromů na zpevněnou plochu (což v principu lze uvážit, závisí to

zejména na zachování dominantního pohledu na kostel a projednání se zástupci památkové péče). Z vyjádření několika dalších účastníků naopak vyplývalo, že by funkci „náměstí“ nejraději zrušili nebo zcela minimalizovali (přestože je již tak největší část vnitřní plochy věnována „parku“). S tím ale zase nesouhlasili jiní. Uváděné důvody pro minimalizaci „náměstí“ byly různé – někdo si přál maximální klid (ač se jedná o významné náměstí a zpevněnější plocha je navržena v části přiléhající k tramvajovým zastávkám a rušné Moskevské ulici), někdo poukazoval na vlny letních veder (úkolem soutěžících bylo vyvážit koncepci náměstí pro celoroční užívání za různého počasí – a právě i s ohledem na klimatické změny zvolila porota návrh, který v rámci soutěže přinesl nejpersvědčivější koncepci modrozelené infrastruktury, ve kterém je maximalizována funkční stromová výsadba a u kterého je dbáno i na ochlazování zpevněnějších ploch, například rozsáhlým vodním prvkem nebo přesahem střechy kavárny).

Třetí oblastí byla **doprava v klidu**. Zazněly podněty na větší redukci parkování ve prospěch pobytových ploch, zeleně a bezpečnosti ulic (a podpora orientace zejména na pěší a cyklisty). S tím by souhlasila přibližně třetina účastníků, z toho asi 6 žijících přímo na náměstí. Zároveň nebyly zaznamenány výraznější podněty na upřednostňování parkování a z hlediska dopravy v klidu se ve srovnání s jinými obdobnými projekty zdá být názor účastníků nebyvale nakloněný ve prospěch jejího umenšení.

Poslední větší oblast (dále probíraná i v následném neformálním pokračování) se týkala rozsahu ploch věnovaných **vyžití dětí**, kdy byl zdůrazněn zájem části účastníků o pokud možno ještě větší rozšíření těchto ploch.

D. Jednotlivá projednávaná témata

DŮLEŽITÉ! V tomto zápise jsou uvedeny informace ve smyslu, jak zazněly od účastníků. **Neznamená to, že jsou ověřené, pravdivé nebo že jde o většinové názory. Cílem záznamu podnětů a příspěvků do diskuse je co nejlépe zachytit podstatu diskuse a variabilitu pohledů na věc.** Podněty jsou řazeny tematicky (ne chronologicky, neboť k některým tématům se diskuse vracela opakovaně), znění je zestručněné, není smyslem výstupu (ani prakticky možné) uvést doslovný přepis a všechny nuance diskuse. Podněty jsou též psány v jednotné osobě, v textaci se nerozlišuje pohlaví účastníka.

Úvodní slovo předsedy poroty před zahájením diskuse

Ještě před samotným započítím diskuse vystoupil předseda poroty Martin Rusina s komentářem k souvislostem proměn veřejných prostranství a k principům, které byly při hodnocení soutěžních návrhů zohledňovány. Uvedl, že česká města se dosud potýkají s historicky podmíněným nedostatkem kvalitních veřejných prostranství. Připomněl, že v některých obdobích minulosti nebylo podporováno využívání veřejného prostoru jako přirozeného místa setkávání a společenského života.

Současně upozornil, že vytváření, správa a dlouhodobá údržba kvalitních veřejných prostranství představují významnou investici. Právě proto by podle něj veřejný prostor neměl být monofunkční, ale měl by nabízet různorodé možnosti využití a reagovat na potřeby různých skupin uživatelů

V této souvislosti zmínil opakující se debatu o vhodném poměru zpevněných a nezpevněných ploch, která je běžnou součástí architektonických soutěží zaměřených na veřejná prostranství. Uvedl, že ani v případě náměstí Svatopluka Čecha neexistuje jedno univerzálně správné řešení a že podstatou soutěže bylo hledání rovnováhy mezi různými požadavky na fungování náměstí.

Dále uvedl, že jedním z hlavních úkolů soutěže bylo hledání vyváženého řešení reagujícího na potřeby různých skupin uživatelů. Náměstí Svatopluka Čecha má podle něj primárně sloužit místním obyvatelům, zároveň však představuje významný veřejný prostor nadmístního významu využívaný obyvateli dalších částí Prahy i návštěvníky města.

Současně upozornil, že význam kvalitních veřejných prostranství bude v budoucnu dále narůstat. Připomněl, že v 19. století lidé u nás využívali veřejný prostor intenzivněji než v pozdějších obdobích a že v současnosti lze pozorovat postupný návrat těchto funkcí do městského prostředí. Pokud nemá veřejný prostor sloužit převážně individuální automobilové dopravě, je podle něj důležité hledat vhodnou rovnováhu mezi jednotlivými funkcemi a potřebami jeho uživatelů.

Na závěr připomněl význam kostela sv. Václava a místní farnosti jako důležité součásti území. Uvedl, že potřeby farnosti a její komunity byly zohledňovány již při přípravě soutěžního zadání a následně také při hodnocení soutěžních návrhů.

1. Mikroklima, modrozelená infrastruktura

1.1. Stromy

- V diskusi zazněl dotaz, které stávající vzrostlé stromy návrh předpokládá zachovat a zda počítá s odstraněním některých dřevin.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že se v současné fázi jedná o soutěžní návrh a přesné posouzení zachování či případného odstranění jednotlivých stromů bude předmětem navazujících stupňů projektové přípravy. Zdůraznili, že cílem je zachovat stávající vzrostlé stromy v maximální možné míře. Uvedli, že dřeviny se sadovnickou hodnotou 1 a 2 identifikované z dendrologického průzkumu jsou považovány za hodnotné a jejich odstranění se nepředpokládá. U stromů se sadovnickou hodnotou 3 bude snahou prověřit možnosti jejich zachování v co největším rozsahu. Naopak u dřevin se sadovnickou hodnotou 4 a případně nižší, které jsou ve zhoršeném zdravotním stavu, postrádají dlouhodobou perspektivu nebo u nich nelze reálně očekávat zlepšení stanovištních podmínek a vitality, bude zvažována jejich postupná náhrada novou výsadbou vhodnějšími druhy.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Radní Milan Maršálek uvedl, že součástí soutěžních podkladů byl dendrologický průzkum hodnotící zdravotní stav a perspektivu stávajících dřevin a rovněž podklady mapující historický vývoj území a původní Gočárovu kompozici náměstí. Soutěžní týmy tak měly k dispozici informace o hodnotě jednotlivých stromů i o historických krajinářských a kompozičních principech řešeného území. Zdůraznil, že jedním z důležitých požadavků soutěžního zadání bylo v maximální možné míře zachovat hodnotné stávající stromy a stromové skupiny, které jsou součástí původní Gočárový krajinářské kompozice náměstí.

Dále uvedl, že MČ Praha 10 disponuje zkušenostmi s péčí o vzrostlé stromy a s využíváním moderních arboristických metod, které mohou přispět ke zlepšení jejich zdravotního stavu a prodloužení jejich životnosti. Jako příklad zmínil zkušenosti z lokality Solidarita ve Strašnicích, kde byla realizována opatření zaměřená na zlepšení stanovištních podmínek stromů. Mezi využívané postupy patří například provzdušňování kořenového prostoru a další odborná opatření podporující vitalitu dřevin. Uvedl, že obdobný přístup by městská část uplatňovala také v případě stromů na náměstí Svatopluka Čecha.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák doplnil, že na zpracování stavebně-historického průzkumu se podílel také krajinářský architekt a odborník na historické zahrady a

krajinné kompozice Přemysl Krejčířík, který byl zároveň členem soutěžní poroty. Tento podklad byl zpracován mimo jiné na základě požadavku orgánů památkové péče a zahrnoval historii místa, vývoj zeleně i stručný historický vývoj kostela a jeho vztahu k okolnímu veřejnému prostoru. Uvedl, že mezi nejvýznamnější hodnotné stromové skupiny identifikované v rámci průzkumu patří zejména vzrostlé platany a buky při severozápadním a severovýchodním okraji jižní poloviny náměstí.

- V diskusi zazněl dotaz týkající se velikosti nově vysazovaných stromů. Jeden z účastníků upozornil, že návrh pracuje s poměrně vzrostlou zelení, avšak takového stavu bude podle jeho názoru dosaženo až po mnoha letech od realizace. V této souvislosti zmínil zkušenost s nedávnou výsadbou ve Strašnické ulici, kde byly vysazeny stromy s korunami o průměru přibližně 1,5 m, a uvedl, že pokud by byly vysazovány obdobně velké stromy, podoby zeleně prezentované v návrhu se nedožije. Současně se zajímal o druhovou skladbu nové výsadby a o to, zda návrh počítá s využitím druhů dobře odolávajících vyšším teplotám a suchu, například platanů.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že velikost vysazovaných stromů bude odpovídat standardům uvedeným v normách Technické správy komunikací hl. m. Prahy. Zdůraznili, že pro budoucí růst stromů není rozhodující pouze velikost výsadbového materiálu, ale především kvalita stanovištních podmínek. Připomněli, že v minulosti byly stromy často vysazovány do omezeného prostoru obklopeného zpevněnými plochami, což vedlo k omezení jejich růstu a vitality.

Dále vysvětlili, že současné standardy vyžadují vytváření odpovídajících podmínek pro rozvoj kořenového systému a zapojení prvků modrozelené infrastruktury. Pokud mají stromy dostatečný prostor pro kořeny, přístup ke vzduchu a vodě a vhodné půdní podmínky, mohou podle nich růst výrazně rychleji, než jak bývalo obvyklé u starších výsadeb. Uvedli, že i stromy vysazované v běžných velikostech mohou během několika let vytvořit výrazně větší koruny a dosahovat podstatného růstu.

Současně upozornili, že použití výrazně větších výpěstků nemusí být vždy výhodou. Hlavním problémem není pořizovací cena, ale vyšší riziko jejich neujmutí se (popř. pomalého růstu) po výsadbě. Podle jejich názoru je proto důležité hledat rovnováhu mezi velikostí vysazovaných stromů, jejich úspěšným ujetím a dlouhodobými podmínkami pro jejich další růst, přičemž klíčovou roli v tomto směru hraje právě návrh a realizace modrozelené infrastruktury.

1.2.

Hospodaření s dešťovou vodou

- V diskusi zazněl dotaz, z jakých zdrojů bude zajištěno zásobování nově vysazených stromů vodou. Jeden z účastníků upozornil, že v období bez srážek nemusí být přirozený přísun vody dostatečný, a zajímal se, jakým způsobem bude řešeno zavlažování stromů a jejich dlouhodobé přežití během suchých období.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že návrh počítá s vytvořením dostatečně dimenzovaných prokořitelných prostorů pro jednotlivé stromy. U středně velkých stromů se běžně uvažuje s prostorem o objemu přibližně 25 m³, který umožňuje rozvoj kořenového systému a efektivní hospodaření s vodou. Současně zdůraznili, že součástí návrhu je využití principů modrozelené infrastruktury. Dešťová voda z okolních zpevněných ploch bude odváděna do zelených ploch a ke stromům, kde bude zasakována a využívána vegetací. Součástí návrhu jsou rovněž retenční prvky (nádrže) v jižní části náměstí podporující hospodaření se srážkovou vodou.

Dále uvedli, že návrh počítá s výsadbou druhů odolných vůči vyšším teplotám a obdobím sucha, mezi které mohou patřit například platany a další klimaticky adaptované druhy.

- V diskusi zazněl upřesňující dotaz, z jakých tedy zdrojů bude zajištěna voda pro navrhovanou výsadbu stromů. Jeden z účastníků upozornil, že podle jeho názoru současné množství vody v území nepostačuje ani pro stávající stav zeleně, a vyjádřil pochybnost, zda bude možné při navrhovaném navýšení počtu stromů zajistit jejich dlouhodobou prosperitu bez přivádění dalších zdrojů vody. Současně upozornil na skutečnost, že v letních měsících bývá srážek nedostatek a dlouhá období bez deště nejsou výjimečná.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu vysvětlili, že návrh pracuje s principy modrozelené infrastruktury, které mají za cíl zadržet a využít co nejvíce dešťové vody přímo v území. Uvedli, že v současnosti většina srážkové vody z náměstí odtéká do kanalizace, zatímco návrh počítá s jejím zasakováním, zachytáváním a využitím pro zeleň.

Dále doplnili, že nejprve budou vytvořeny vhodné podmínky pro růst stromů včetně dostatečně velkých prokořenitelných prostorů a opatření pro zadržování vody. Nově vysazené stromy následně procházejí několik let trvající následnou péčí, která zahrnuje pravidelnou závlahu a odborná opatření podporující jejich úspěšné užití a zakořenění. Teprve po úspěšném zakořenění jsou stromy schopny plně využívat vodu zadržovanou v území a fungovat v navrženém systému hospodaření se srážkovou vodou.

- V návaznosti na vysvětlení jeden z účastníků upozornil, že i na náměstí byly v minulosti vysazeny nové stromy, které byly po výsadbě několik let zalévány, přesto následně uschly.

Reakce autorů návrhu: Autoři uvedli, že v těchto případech nebyly pro stromy vytvořeny odpovídající stanovištní podmínky. Zdůraznili, že samotná výsadba a následná závlaha nejsou pro dlouhodobou prosperitu dřevin dostačující. Zásadní roli hraje dostatečný prokořenitelný prostor, vhodné půdní podmínky a fungující systém hospodaření se srážkovou vodou. Uvedli, že právě absence těchto podmínek bývá častou příčinou neúspěchu obdobných výsadeb.

- V návaznosti na předchozí vysvětlení zazněl opětovný dotaz, odkud budou mít nově vysazené stromy dostatek vody v obdobích dlouhodobého sucha.

Reakce účastníka setkání: Jeden z dalších účastníků opakovaného tazatele upozornil, že návrh nepracuje pouze se stávajícím stavem území, ale s celým souborem opatření modrozelené infrastruktury a hospodaření s dešťovou vodou, jejichž cílem je zadržovat a využívat srážkovou vodu přímo v místě, čímž budou mít stromy k dispozici celkově více vody.

Reakce vedoucího Kanceláře architekta MČ Praha 10: Jiří Zákostelný doplnil, že při přípravě zadání probíhala jednání s farností a že se počítá se zachytáváním, akumulací a následným využitím dešťových vod z objektu kostela v rámci navrženého systému hospodaření s dešťovou vodou. Uvedl, že se jedná o další zdroj vody, který je v současnosti odváděn do kanalizace, zatímco návrh předpokládá jeho využití pro potřeby zeleně v řešeném území.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák shrnul, že důležitým „přidaným zdrojem“ vody je zachytávání srážek ze střechy kostela. Dále návrh vytváří výrazně lepší podmínky pro vsakování a zadržování srážkové vody, než jaké jsou v území dnes. Součástí návrhu jsou retenční prvky a nádrže, které umožní vodu zadržet a postupně po nějakou dobu i během sucha využívat pro vegetaci, namísto jejího rychlého odtoku mimo řešené území.

- V diskusi zazněl dotaz, zda návrh počítá s využitím čerpadel nebo jiných technických zařízení v rámci navrhovaného systému hospodaření s dešťovou vodou.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že konkrétní technické řešení systému hospodaření s dešťovou vodou nebylo v rámci soutěžního návrhu podrobně řešeno (součástí soutěžního zadání nebylo detailně zpracovat technologická zařízení využívaná pro hospodaření s dešťovou vodou, pouze principy k dosažení funkčního systému modrozelené infrastruktury) a bude předmětem navazujících stupňů projektové přípravy.

- V diskusi zazněl názor, že návrh modrozelené infrastruktury, ač není na první pohled tak viditelný, patří mezi důležité prvky vítězného návrhu. Jeden z účastníků upozornil na důležitost jejich zachování v dalších fázích projektové přípravy a vyjádřil obavu, aby při realizaci z finančních či jiných důvodů nedošlo k omezení těchto opatření ve prospěch viditelnějších stavebních úprav.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že modrozelená infrastruktura je jedním z hlavních témat a zároveň neoddělitelnou součástí návrhu. Bez dostatečného fyzického prostoru, množství využitých prostředků a materiálů a bez odpovídající finanční investice do modrozelené infrastruktury by návrh postrádal jednu z hlavních složek, nefungoval by tedy dle záměru a nedošlo by k naplnění soutěžních i dalších principů, o které se koncepce návrhu opírá.

1.3.

Mikroklima a teplotní komfort

- V diskusi zazněl podnět, že řadu obav souvisejících s navrhovanou podobou náměstí by mohla rozptýlit podrobná studie hodnotící tepelné chování území před a po realizaci návrhu. Jeden z účastníků upozornil na rozdílné vlastnosti zpevněných a nezpevněných ploch z hlediska akumulace a vyzařování tepla a zdůraznil, že místní obyvatelé mají dlouhodobou zkušenost s tím, jak se náměstí z hlediska mikroklimatu chová v průběhu dne i po západu slunce.

Reakce facilitátora: Marek Sivák poděkoval za konstruktivní podnět a zmínil, že je zaznamená a že se jím zadavatel i autoři budou zabývat.

- V diskusi zazněla obava z možného přehřívání centrální zpevněné plochy v jižní části náměstí během letních veder. Jeden z účastníků proto navrhl prověřit možnosti jejího většího zastínění.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že možnosti zastínění centrální plochy jsou omezeny požadavky památkové péče na zachování pohledů na kostel sv. Václava. V prostoru před kostelem proto podle nich pravděpodobně nelze uvažovat o výsadbě stromů ani jiných prvků, které by narušovaly jeho dominantu. Doplnili, že se budou dále zabývat výběrem vhodných povrchových materiálů a mikroklimatickými opatřeními. K ochlazování prostoru má přispívat také vodní prvek s proměnlivým provozním režimem reagujícím na aktuální počasí. V období nižších teplot bude fungovat spíše jako nenápadný vodní prvek, zatímco během horkých letních dnů bude jeho provoz intenzivnější, může mít určitou hladinu vody (v řádu mm) a prostor bude možné využívat i formou brouzdaliště s vodními tryskami.

- V souvislosti s navrhovaným vodním prvkem zazněl dotaz, zda by návrh neměl být navržen tak, aby byl dlouhodobě udržitelný i v obdobích výrazného sucha a nebyl závislý na doplňování vody z externích zdrojů.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek uvedl, že současná travnatá plocha v jižní části náměstí již dnes v letních měsících neposkytuje dostatečný pobytový komfort a svým tepelným chováním se podle něj blíží zpevněným povrchům. Zdůraznil, že klíčovým prvkem pro zlepšení mikroklimatu není samotný trávník, ale především stromy a dostatek vody v území. Uvedl, že návrh zachovává většinu stávajících vzrostlých stromů a současně počítá s novou výsadbou, která bude v čase přispívat k dalšímu zlepšování mikroklimatu. Dále doplnil, že zadržovaná dešťová voda bude využívána především pro vegetaci, zatímco voda pro provoz vodního prvku bude zajišťována odděleně z vodovodního řadu s ohledem na hygienické požadavky. Jako příklad uvedl obdobné vodní prvky realizované v Malešicích nebo na Zahradním Městě.

- V souvislosti s navrhovaným vodním prvkem zaznělo upozornění, že obdobná vodní kaskáda v Malešickém parku byla několik let mimo provoz.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek tuto skutečnost potvrdil. Uvedl však, že vodní prvek prošel v roce 2023 opravou a od té doby je opět v provozu a je oblíbený.

- V návaznosti na předchozí diskusi zazněla připomínka, že vodní prvek před obchodním centrem Eden je podle účastníka dlouhodobě mimo provoz.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek uvedl, že se jedná o soukromý objekt, jehož provoz není v gesci Městské části Praha 10.

- V diskusi zazněl názor, že fungování navrhované centrální plochy je do značné míry závislé na fungování navrženého vodního prvku. Jeden z účastníků upozornil, že bez funkčního vodního prvku by mohla centrální plocha zejména během letních veder ztrácet svůj hlavní pobytový význam.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek s tímto názorem souhlasil a uvedl, že fungování vodního prvku je pro fungování centrální plochy zásadní.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič uvedl, že navrhovaná centrální plocha pracuje s velkoformátovou kamennou dlažbou, která se podle něj během letních veder chová příznivěji než běžné asfaltové nebo betonové povrchy. Současně upozornil, že stávající travnatá plocha bývá během suchých období často zcela vyschlá a svým tepelným chováním se přibližuje zpevněným povrchům. Opětovně zdůraznil, že hlavním prvkem ovlivňujícím mikroklima nejsou travnaté plochy, ale především vzrostlé stromy, které vytvářejí stín a přispívají k ochlazení prostoru.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu potvrdili, že hlavním prvkem ovlivňujícím mikroklima jsou vzrostlé stromy. Uvedli, že při průměrném ročním úhrnu srážek přibližně 500 mm, které na území Prahy spadnou na každý metr čtvereční, představuje voda zachycená ze zpevněných ploch významný zdroj pro navrhované stromy. Ty následně přispívají k ochlazení prostoru nejen stíněním, ale také tím, že přijatou vodu postupně vypařují prostřednictvím listů a vracejí ji zpět do ovzduší.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič doplnil, že návrh pracuje s členitou morfologií terénu a drobnými terénními modelacemi, které umožňují lépe zachytávat a směřovat srážkovou vodu ke stromům.

- V návaznosti na diskusi o stavu stávajícího trávníku zazněl dotaz, zda by nebylo efektivnější zlepšit péči o travnaté plochy než nahrazovat část z nich zpevněnými povrchy.

Reakce facilitátora: Marek Sivák i v reakci na dřívější připomínku k využívání vody z řadu shrnul souvislosti, že pokud by bylo cílem dlouhodobě udržovat v dobrém stavu rozsáhlejší travnatou plochu během období sucha, vyžadovalo by to rovněž její dodatečné zavlažování, pravděpodobně také z vodovodního řadu. To znamená, že ať už půjde o vodní prvek nebo o trávník, bude zapotřebí využít vodu z řadu (vodní prvek využívá cirkulaci).

1.4.

Květinové záhony

- Jeden z účastníků vznesl dotaz, zda návrh počítá také s květinovými záhony. V této souvislosti zmínil například stávající růžové záhony, které se dnes na náměstí nacházejí.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že návrh v současné době počítá se dvěma většími dešťovými záhony v jižní části náměstí. Vysvětlili, že dešťový záhon je součástí systému modrozelené infrastruktury a slouží k zachytávání a zasakování dešťové vody z okolních zpevněných ploch. V období srážek může být dočasně zaplaven, přičemž je osazen druhy rostlin, které snášejí krátkodobé kolísání hladiny vody a občasné zaplavení. Výsadba je navržena jako přírodě blízké rostlinné společenstvo.

Současně uvedli, že konkrétní podoba okrasných a květinových záhonů zatím nebyla v rámci soutěžního návrhu podrobně řešena. Tématu výsadby se budou podrobněji věnovat v navazujících fázích projektové přípravy, kdy bude možné prověřit také doplnění dalších květinových prvků.

2. Doprava

2.1. Doprava v klidu

- V diskusi zazněl názor, že zásadním tématem návrhu je otázka parkování. Jeden z účastníků upozornil, že po obou stranách náměstí se nacházejí rozsáhlé plochy parkovacích stání a významná část prostoru je věnována automobilům. Podle jeho názoru automobily přispívají k přehřívání prostředí, vytvářejí bariéry v pěším pohybu, zhoršují prostupnost území a přinášejí další dopravu spojenou s hledáním parkovacích míst. Uvedl, že za klíčové téma návrhu považuje právě otázku parkování, kterou označil za „jablko, do kterého je potřeba kousnout“, pokud má být naplněna vize náměstí jako „zelených plic Vršovic“. Domnívá se, že omezení části parkovacích kapacit by umožnilo lépe rozšířit náměstí až k parterům okolních domů a vysadit více stromů. Současně upozornil na existenci parkovacího domu v docházkové vzdálenosti od náměstí, který podle něj disponuje volnou kapacitou.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič uvedl, že do určité míry s tímto názorem souhlasí a osobně by si dokázal představit i výraznější omezení automobilové dopravy v prostoru náměstí. Současně však upozornil, že v průběhu participace i veřejných projednání zazníval i požadavek na zachování parkovacích kapacit. Připomněl, že například na předchozím veřejném setkání se část diskuse věnovala právě úbytku parkovacích míst v návrhu. Uvedl, že názory veřejnosti jsou v této otázce rozdílné a současný návrh vychází z výsledků participace i snahy hledat vyvážené řešení. Doplnil, že oproti současnému stavu návrh počítá s redukcí parkovacích míst přibližně o 15 %. Výraznější omezení parkování by podle něj vyžadovalo širší systémové řešení a současně by nebylo v souladu s částí požadavků, které zaznívaly v průběhu participace a veřejných projednání.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že s tímto názorem do určité míry souhlasí a z urbanistického hlediska by považovali za vhodné soustředit parkování jen na straně ulice u okolních domů a uvolněný prostor na druhé straně využít pro rozšíření parku. Podle jejich názoru se jedná o širší společenskou diskusi, kdy zase někteří rezidenti vnímají jako kvalitu možnost zaparkovat před domem.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek uvedl, že na začátku volebního období městská část vytipovala ulice bez stromů a kolizí s inženýrskými sítěmi, kde je možné doplňovat novou stromovou výsadbu. Celkem se jednalo o dvanáct ulic a osm dílčích ulic. Doplnil, že ve spolupráci s Technickou správou komunikací bylo během uplynulých tří let v rámci běžné správy komunikací v těchto ulicích vysazeno přibližně 150 nových stromů. Zdůraznil, že v souvislosti se změnou klimatu bude do budoucna potřeba dále hledat možnosti, jak zvyšovat počet stromů v ulicích, a to jak v rámci komplexních revitalizací veřejných prostranství, tak i postupnou náhradou jednotlivých parkovacích stání novou výsadbou tam, kde to podmínky umožňují. Uvedl, že obdobný princip, spočívající v nahrazování části parkovacích stání zelení, je uplatněn také v návrhu v severní části náměstí.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu doplnili, že se snažili alespoň opticky rozšířit park výsadbou stromů nejen podél jeho vnitřního obvodu, ale také nově v ulicích na straně u bytových domů. Ty by díky tomu měly získat více stínu a příznivější mikroklimatické podmínky.

- V diskusi zazněla pochybnost nad navrhovaným uspořádáním parkování a výsadbou stromů ve východní části náměstí. Jeden účastník upozornil, že se jedná o poměrně úzkou ulici, kde dnes po obou stranách komunikace podélně parkují automobily, na parkovací stání navazuje přibližně dva metry široký chodník a soukromé předzahrádky bytových domů. Vyjádřil pochybnost, zda je možné navrhované stromy do takového profilu ulice umístit bez posunu komunikace. Podle jeho názoru by případné přeložení komunikace znamenalo zásah do stávajících zelených ploch a vedlo by ke kácení stávajících stromů.

Současně uvedl, že nepovažuje zachování parkovacích míst na náměstí za prioritu.

Dále upozornil na navrhovanou šikmou pěší cestu vedoucí z Arménské ulice směrem ke kostelu, která se v současnosti v území nenachází. Vyjádřil obavu, že její realizace bude vyžadovat odstranění některých stávajících stromů v parku.

Reakce facilitátora: Marek Sivák uvedl, že obdobné dotazy týkající se uspořádání komunikace, parkovacích stání a stromové výsadby zaznívaly již na předchozím veřejném setkání. V návaznosti na tyto podněty autoři návrhu prověřili prostorové uspořádání ulice a připravili podrobnější příčné řezy, na kterých byl veřejnosti představen navrhovaný profil komunikace.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu potvrdili, že v daném úseku bude nutné upravit trasování komunikace. Současně však uvedli, že návrh nezasahuje do soukromých předzahrádek a zachovává jejich stávající rozsah. Doplnili, že případné kolize se stromy byly v této fázi identifikovány pouze ve dvou místech na celém náměstí. Zdůraznili, že v naprosté většině území k obdobným kolizím nedochází. V místech, kde kolize vznikají, bude v navazujících stupních projektové přípravy hledáno individuální řešení s cílem zachovat stávající stromy. Uvedli, že současná krajinářská a arboristická praxe umožňuje přizpůsobovat vedení cest a zpevněných ploch stávajícím stromům, například úpravou trasování, lokálním zúžením chodníků, jejich přerušením v blízkosti stromů nebo použitím propustných mlatových povrchů tak, aby nedocházelo k poškození kořenového systému. Dále doplnili, že výsadba stromů v ulicích bude v některých případech vyžadovat také koordinaci s technickou infrastrukturou a případné přeložky inženýrských sítí.

Co se týká počtu a uspořádání parkovacích míst, návrh reaguje na požadavek kapacity ze soutěžního zadání. Téma dopravy v klidu není hlavním koncepčním ani kompozičním prvkem a je otevřené k případným úpravám dle převažujících preferencí místních občanů.

K další části dotazu uvedli, že navrhovaná cesta z Arménské ulice se nedotýká stromů se sadovnickou hodnotou 1 a 2, jejichž zachování je největší prioritou. U stromů se sadovnickou hodnotou 3 a 4 bude situace posuzována individuálně. Zdůraznili však, že cílem bude zachovat co největší počet stávajících stromů a návrh cest jejich poloze přizpůsobit. Uvedli, že současná praxe umožňuje zachovat stromy i přímo v trase navrhovaných cest, například použitím mlatových povrchů nebo speciálními opatřeními na ochranu kořenového prostoru. Podle autorů proto není nutné situaci vnímat pouze jako volbu mezi zachováním stromů a realizací cesty, protože existuje více možností, jak oba požadavky vhodně skloubit.

- V diskusi zazněl dotaz, zda nebylo u parkovacích stání uvažováno o režimu krátkodobého parkování určeného především pro zásobování, nakládku a vykládku nebo jiné krátkodobé potřeby místních obyvatel, namísto dlouhodobého stání vozidel. Jeden z účastníků uvedl, že ačkoli sám automobil využívá, většinu času nepotřebuje parkovat přímo na náměstí. Podle jeho názoru není hlavním problémem nedostatek parkovacích stání, ale způsob jejich využívání a nastavení cenové politiky parkování. Domnívá se, že by bylo vhodné zvýšit cenu parkování, zejména v případě domácností využívajících více vozidel, a více motivovat k využívání parkovacích domů, které podle něj disponují volnou kapacitou. Současně uvedl, že náklady na parkování by měly být vnímány jako běžná součást nákladů spojených s vlastnictvím automobilu. Otázku parkování proto vnímá především jako společenskou a kulturní debatu o tom, jakou hodnotu má veřejný prostor a jakým způsobem má být využíván.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič uvedl, že Městská část Praha 10 dlouhodobě podporuje zavedení pružnější cenové politiky zón placeného stání. Podle něj by městské části měly mít větší možnost přizpůsobovat cenu parkování místním podmínkám a reagovat na specifické situace v území. Jako příklad uvedl lokality v okolí stadionů nebo významných akcí, kde by vyšší cena parkování mohla omezit příjezd návštěvníků automobilem a snížit tlak na veřejný prostor. Doplnil, že podobné změny však vyžadují úpravu celoměstského systému parkovacích zón a dosud pro ně nebyla na úrovni hlavního města nalezena dostatečná politická podpora. Opětovně zdůraznil, že městská část při přípravě zadání vyvažovala různé zájmy a že z participace vyplynul požadavek části obyvatel na zachování parkovacích míst.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek doplnil, že na úrovni hlavního města jsou již delší dobu připravovány změny systému zón placeného stání. Podle jeho slov návrh počítá mimo jiné se sjednocením některých pravidel parkování napříč městskými částmi, včetně sjednocení časových režimů parkovacích zón. Současně by měl posílit rezidentní charakter parkování, omezit rozsah některých návštěvnických zón a naopak rozšířit systém návštěvnických hodin. Součástí diskutovaných změn je také zavedení pružnější cenotvorby parkování, která by umožnila lépe reagovat na místní podmínky a aktuální poptávku po parkování. Uvedl, že připravované úpravy nebyly dosud schváleny a jejich případné prosazení bude pravděpodobně otázkou příštího volebního období. Městská část Praha 10 by podle něj takové změny podporovala.

Dotaz facilitátora a zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák se následně dotázal přítomných, kdo by podpořil větší redukci parkovacích míst, než s jakou počítá současný návrh, a upřednostnil využití části ploch dnes určených pro parkování pro jiné funkce náměstí. K podpoře tohoto názoru se přihlásilo něco přes třetinu přítomných (z toho 6 bydlících přímo na náměstí).

Dále uvedl, že výsledky participace týkající se parkování jej mile překvapily. Zatímco u řady veřejných prostranství bývá jedním z dominantních požadavků zachování nebo rozšiřování parkovacích kapacit, v případě náměstí významná část respondentů podporovala jejich omezení ve prospěch lepší prostupnosti území, zvýšení bezpečnosti a kvalitnějšího propojení ulic s centrálním prostorem náměstí. Doplnil, že při vyhodnocování ankety byly samostatně sledovány také odpovědi obyvatel žijících přímo na náměstí nebo v jeho bezprostředním okolí a že ani v této skupině nepřevažovaly požadavky na zachování stávajícího rozsahu parkování. Uvedl, že jej těší, že podobné postoje zaznívají také v průběhu veřejné diskuse, a že je vnímá jako určitou zprávu pro městskou část, že v případě tohoto projektu existuje prostor uvažovat i o odvážnějších řešeních v oblasti parkování.

- V diskusi zazněl kritický názor na přístup k otázce parkování. Jeden z účastníků uvedl, že mu připadá paradoxní, že řada vystupujících, včetně zástupců městské části a autorů návrhu, připouští, že by si dokázala představit menší rozsah parkování, současně však podle něj není navrhována výraznější změna. Označil to za alibistický přístup a upozornil, že výsledkem je zachování části parkovacích ploch na úkor prostoru, který by mohl sloužit zeleni a dalším funkcím náměstí. Podle jeho názoru je obtížné hovořit o náměstí jako o „zelených plicích Vršovíc“, pokud významnou část jeho okrajů nadále zabírají automobily. Současně vyjádřil pochybnosti nad navrženým uspořádáním příčných parkovacích stání v kombinaci s cyklistickou dopravou, které podle něj může vytvářet nebezpečné situace. Na závěr apeloval na to, aby se otázka rozsahu parkování v dalších fázích přípravy projektu znovu otevřela. Podle jeho názoru se jedná o rozhodnutí, které ovlivní podobu náměstí na mnoho let dopředu, a pokud nebude otázka rozsahu parkování řešena nyní, bude po realizaci revitalizace jen obtížné se k ní vracet.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek upozornil, že představený návrh nepředstavuje finální podobu projektu, která bude realizována, ale soutěžní návrh, jenž bude v navazujících fázích projektové přípravy dále prověřován a dopracováván. Uvedl, že řada témat, včetně rozsahu a uspořádání parkování, bude ještě předmětem dalšího prověřování a diskuse, a to také v návaznosti na doporučení soutěžní poroty.

Reakce předsedy poroty architektonické soutěže: Martin Rusina uvedl, že otázka parkování je především otázkou hledání kompromisu. Na jedné straně stojí požadavky části rezidentů na zachování co největšího počtu parkovacích míst, na druhé straně je z urbanistického hlediska zřejmé, že rozsáhlé plochy parkování, zejména kolmá stání, nejsou pro veřejný prostor ideálním řešením. Podle jeho názoru je proto potřeba hledat vyvážený kompromis mezi různými požadavky a zájmy.

Dále zdůraznil, že představený návrh je vítězným architektonickým návrhem a představuje především koncepci celkového řešení náměstí. Otázka parkování a dopravy je podle něj pouze jedním z dílčích témat, která budou v dalších fázích projektové přípravy dále prověřována a rozpracována. Uvedl, že proces nekončí architektonickou soutěží a že soutěžní návrh není „písmo svaté“, které by muselo být v nezměněné podobě realizováno.

Připomněl, že právě proto probíhají veřejná projednání vítězného návrhu a sběr podnětů od veřejnosti. Podle jeho názoru bude politická reprezentace vnímat argumenty pro i proti jednotlivým řešením a zvažovat, zda jsou některé části návrhu vhodné k úpravě. Současně však upozornil, že výsledné řešení nevzniká pouze na základě přání jednotlivých účastníků diskuse, ale je výsledkem hledání průniku mezi požadavky obyvatel, městské části, hlavního města Prahy, správců komunikací, správců technické infrastruktury, ekonomickými možnostmi projektu a dalšími podmínkami. Podle jeho názoru je příprava podobného projektu dlouhodobým procesem hledání vyváženého řešení, které dokáže zohlednit všechny tyto aspekty.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák doplnil, že výstupem architektonické soutěže je především celkový architektonický koncept náměstí, který by měl být v dalším procesu respektován. Otázka konkrétního uspořádání parkovacích míst, jejich počtu nebo způsobu řazení však podle něj není tématem, na kterém by celý koncept stál nebo padal. Uvedl, že pokud se v dalších fázích přípravy ukáže, že větší část místních obyvatel podporuje výraznější omezení parkování a rozšíření veřejného prostoru, jedná se o důležitý podnět pro politickou reprezentaci městské části, která na něj může odpovídajícím způsobem reagovat.

Připomněl, že autoři návrhu vycházeli ze soutěžního zadání, jehož součástí byl také požadavek na zachování určitého počtu parkovacích míst v řešeném území. Současně uvedl, že již při přípravě zadání zaznívaly požadavky na omezení parkování a návrh proto počítá s jeho částečnou redukcí. Z participace však podle něj nevyplynul jednoznačný požadavek na radikální omezení parkovacích kapacit, ale spíše snaha hledat vyvážené řešení mezi různými požadavky na fungování náměstí.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič uvedl, že se s předchozím komentářem Marka Siváka ztotožňuje. Připomněl, že při přípravě soutěžního zadání se vycházelo z výsledků participace a výstupů ankety, do které se zapojilo 656 respondentů. Podle něj rozsah redukce parkovacích míst, se kterým zadání pracovalo, odpovídal názorům a preferencím respondentů a představoval míru změny, pro kterou byla v rámci participace patrná podpora. Současně zdůraznil, že představený návrh představuje pouze nultou fázi projektové přípravy a je především koncepčním podkladem pro další rozpracování projektu.

Dále uvedl, že autoři návrhu přišli s řešením, které nejlépe přesvědčilo soutěžní porotu, před projektem však stojí ještě dlouhý proces dopracování a projednávání. Do další přípravy budou vstupovat dotčené orgány státní správy, správci technické infrastruktury a další subjekty, které budou jednotlivé části návrhu podrobně posuzovat. Opětovně proto upozornil, že soutěžní ná-

vrh nelze vnímat jako finální podobu projektu ani jako „písmo svaté“, které by muselo být realizováno beze změn. Podle jeho názoru jde především o představu a směr, jakým by se měla budoucí proměna náměstí ubírat. Konkrétní parametry návrhu se budou v průběhu další projektové přípravy postupně zpřesňovat a mohou se v řadě aspektů proměnit, včetně otázek dopravy a parkování.

Současně uvedl, že pokud bude ze strany veřejnosti zájem, dokáže si představit uspořádání samostatného setkání věnovaného výhradně problematice parkování. Taková diskuse by podle něj mohla proběhnout v některém z podzimních termínů a poskytnout prostor pro podrobnější debatu nad jednotlivými možnostmi řešení. Výstupy z takového setkání by následně mohly být využity při další práci na projektu.

Dotaz facilitátora: Marek Sivák se následně přítomných dotázal, zda by podpořili v diskusi navrhované řešení, při kterém by byla část zamýšlených kolmých parkovacích stání nahrazena stáními podélnými, což by vedlo k dalšímu snížení celkového počtu parkovacích míst. Pro takovou úpravu se vyslovila přibližně třetina účastníků setkání.

- V diskusi vystoupil další z účastníků, který uvedl, že Praha 10 dlouhodobě čelí nedostatku parkovacích míst. Připomněl, že tento problém byl podle něj zmiňován i vedením městské části na předchozích setkáních. Vyjádřil názor, že otázka celkového nedostatku parkovacích kapacit by měla být řešena systémově na úrovni dopravy a parkovací politiky městské části, nikoliv primárně v rámci diskuse o budoucí podobě náměstí

2.2.

Pěší vazby a prostupnost

- Jeden z účastníků vznesl dotaz, co je v návrhu myšleno pojmem zvýšený přechod pro chodce.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu vysvětlili, že zvýšené přechody jsou navrženy v místech, kde parkové cesty navazují na okolní ulice, zejména na ulice Arménská a Holandská. V těchto místech je úroveň vozovky zvýšena na úroveň chodníků a parkových cest, takže chodci mohou přecházet ulici plynule v jedné výškové úrovni. Podle autorů návrhu toto řešení přispívá ke zklidnění dopravy, snižuje rychlost projíždějících vozidel, zvyšuje bezpečnost chodců a současně zlepšuje bezbariérové propojení parku s okolními ulicemi. Doplnili, že toto opatření vychází z požadavků soutěžního zadání, jehož cílem bylo zvýšit prostupnost území, posílit bezpečnost pěší dopravy a lépe propojit park s okolní zástavbou.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič doplnil, že zvýšené přechody patří mezi nejbezpečnější způsoby řešení pohybu chodců přes komunikaci v městském prostředí. Uvedl, že městská část obdobná opatření postupně realizuje i na dalších místech, zejména v okolí škol, kde přispívají ke zklidnění dopravy a zvýšení bezpečnosti chodců.

- Jeden z účastníků vznesl dotaz, jaký je plánovaný sklon dvou hlavních pěších cest vedoucích od Moskevské ulice směrem ke kostelu. Uvedl, že se mu navrhované trasy jeví poměrně strmé a zajímal se, zda bude jejich sklon vyhovovat běžnému pěšímu provozu i požadavkům na bezbariérové užívání prostoru.

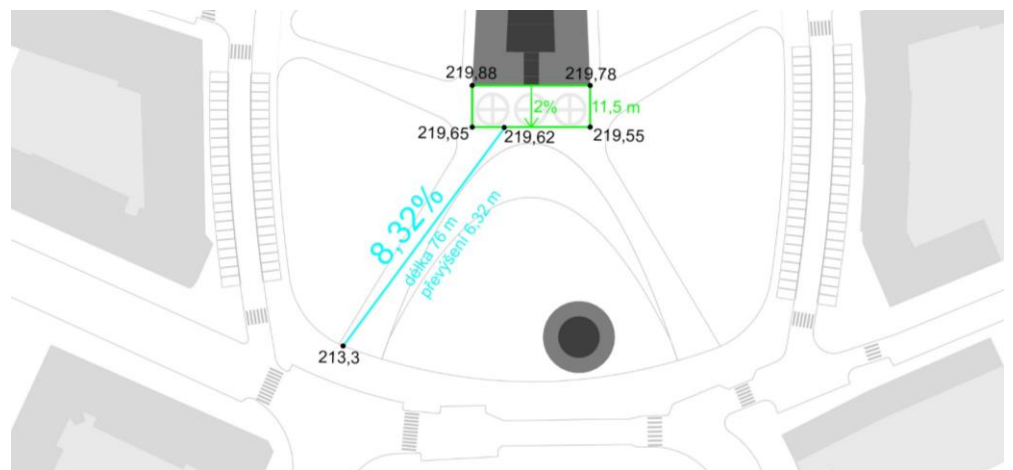
Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že v návaznosti na dotazy z předchozího veřejného projednání znovu prověřovali sklony navrhovaných cest z hlediska požadavků na bezbariérové užívání. Současně upozornili, že se v tomto případě nejedná o bezbariérové rampy, ale o chodníky vedené v přirozeně svažitém terénu, jejichž posuzování vychází z jiných požadavků než u samostatně navržených ramp.

Doplnili, že náměstí se nachází ve výrazně svažitém terénu, což přináší určitá omezení při návrhu tras. Na základě geodetického zaměření přitom vychází převýšení mezi spodní pěší trasou a prostorem u kostela přibližně 7 m na délce 84 m, což odpovídá sklonu přibližně 8,3 %. Podle autorů návrhu tak hlavní bezbariérová trasa splňuje požadavky příslušných předpisů.

- V návaznosti na to jeden z účastníků upozornil, že by sklon neměl být posuzován ke hraně kostela, ale k rovinaté ploše před kostelem.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu doplnili, že požadavkům na bezbariérový přístup odpovídá levá trasa (při pohledu od Moskevské ulice směrem ke kostelu). Pravá trasa je vedena v části území s větším sklonem terénu, a proto její sklon dosahuje přibližně 10 %. Současně upozornili, že podle požadavků vyhlášky není nutné, aby všechny komunikace v území splňovaly parametry bezbariérové trasy. Podstatné je zajistit odpovídající bezbariérové propojení a přístup ke klíčovým částem řešeného území, což návrh podle jejich názoru naplňuje. Doplnili, že hlavní pěší trasa byla koncipována především jako kontinuální prostup parkem bez nutnosti využití schodiště.

Poznámka: Konkrétní řešení bude upřesňováno v dalším stupni projektové dokumentace, cílem je mj. pohodlnost a funkčnost cestní sítě. Lze prověřit i několik různých variant řešení. Varianta s rovinou (resp. běžným odvodňovacím spádem 2 %) před kostelem umožní při diagonálním vedení hlavní trasy též normový sklon cca 8,3 % (převýšení cca 6,32 m na 76 m délky). Prověřena může být i možnost vytvoření dalších bezbariérových přístupů skrze různé architektonické prostředky (např. doplnění vyrovnávacích ramp přímo do konstrukce parabolického schodiště či trasy chodníku). Otázka jejich detailního zpracování, architektonického jazyka, technických materiálů a technologických principů bude zodpovězena v dalších fázích.

3. Historické souvislosti

3.1. Technický stav kostela a jeho provoz

- V diskusi zazněl podnět týkající se technického stavu kostela. Jeden z účastníků upozornil na problémy se zatékáním do objektu a vznesl dotaz, zda by nebylo vhodné přednostně řešit opravu střechy kostela.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák uvedl, že technický stav kostela a jeho opravy jsou primárně záležitostí farnosti, která je vlastníkem objektu, a nebyly předmětem architektonické soutěže. Doplnil, že farnost se dlouhodobě snaží problematiku zatékání řešit,

avšak komplikace souvisejí mimo jiné s konstrukcí jedné z raných realizací ploché střechy tohoto typu u nás a s požadavky památkové péče. Uvedl také, že si farnost od navrženého systému hospodaření s dešťovou vodou slibuje částečné omezení této problematiky, neboť část srážkové vody bude zachytávána, akumulována a odváděna mimo bezprostřední okolí objektu kostela.

Reakce odborného člena poroty: Norbert Schmidt v této souvislosti připomněl, že již na předchozím veřejném setkání upozorňoval zástupce farnosti na problémy způsobené listím ze stromů rostoucích v bezprostřední blízkosti kostela, které zanáší okapy a odvodňovací systém objektu. Uvedl, že návrh vytváří kolem kostela více volného prostoru a reaguje tak mimo jiné na dlouhodobě diskutované provozní problémy související s blízkostí stromů a fungováním odvodnění objektu.

3.2. Gočárova koncepce a historický vývoj místa

- V návaznosti na diskusi o zachování původní Gočárovy koncepce zazněl dotaz, proč nebylo obnoveno historické propojení severní terasy s prostorem za kostelem, respektive cesta vedoucí k původní kapli.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák potvrdil, že původní Gočárova koncepce předpokládala propojení jižní a severní části náměstí. Tento princip potvrdil též stavebně-historický průzkum a jedním z požadavků soutěžního zadání bylo jeho obnovení.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu doplnili, že toto propojení je ve vítězném návrhu navrženo formou nového pěšího propojení (dvěma schodišti) mezi severní terasou a prostorem za kostelem sv. Václava.

Reakce odborného člena poroty: Norbert Schmidt upřesnil, že cílem návrhu ani soutěžního zadání nikdy nebyl doslovný návrat k původní Gočárově koncepci či její historická rekonstrukce. Zdůraznil, že návrh vychází z charakteru místa, jeho historie a základních principů původního řešení, které dále rozvíjí a nově interpretuje. Podle jeho slov se nejedná o snahu vrátit náměstí do historické podoby, ale o jeho současné přehodnocení a rozvoj při respektování hodnot, které jsou v území dochovány. Návrh tak představuje přirozený posun reagující na současné potřeby a způsob využívání veřejného prostoru.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák uvedl, že při studiu stavebně-historického průzkumu a dalších historických podkladů byl překvapen, jak malá část původní Gočárovy koncepce byla ve skutečnosti realizována. Uvedl, že ve větší míře byla uskutečněna především jižní část náměstí, ani ta však nebyla dokončena v plném rozsahu. Další vývoj území následně ovlivnily historické a společenské změny a severní část náměstí byla dotvářena až v 60. a 70. letech 20. století. Řada prvků původní Gočárovy koncepce tak zůstala nerealizována.

4. Charakter a využití náměstí

4.1. Kulturní a společenské akce

- Jeden z účastníků uvedl, že se v diskusi často hovoří o kostelu, ale zapomíná se na to, proč se kostely staví. Podle jeho názoru by měl být kostel především místem klidu, usebrání a rozjímání, nikoliv místem pro divadelní produkci a prodej. Dodal, že proti podobnému pojetí vystupoval již Ježíš.

Dále uvedl, že právě z tohoto důvodu se mu nelíbí navrhovaná rozsáhlá zpevněná plocha se schodištěm orientovaným směrem od kostela. Připomněl, že Gočár navrhl prostor kostela včetně parku a růžových záhonů a podle jeho názoru není pravda, že by kostel neměl být zasazen do parkového prostředí (*poznámka: reakce na úvodní příspěvek Norberta Schmidta, kdy zdůraznil, že průčelí kostela bylo koncipováno tak, aby vyznělo na otevřeném náměstí, nemá být skryté za zelení v parku*). Apeloval na zachování zeleně, stromů, laviček a možností klidného posezení. Podle jeho názoru není potřeba v tomto prostoru vytvářet zázemí pro divadelní či jiné kulturní aktivity, protože divadla a další prostory pro podobné využití se nacházejí již v okolí.

Reakce zástupce MČ Praha 10: místostarosta pro kulturu Pavel Šutka uvedl, že se na náměstí v současnosti konají přibližně čtyři větší tradiční akce ročně, konkrétně Vršovický masopust, Svatomartinské slavnosti, Vánoce na Čecháči a akce Lásky čas. Podle jeho názoru je rozsah těchto akcí vzhledem k charakteru místa přiměřený. Zdůraznil, že městská část v souvislosti s revitalizací náměstí neplánuje zásadní rozšiřování kulturního programu ani navyšování počtu větších akcí. Současně uvedl, že není zamýšlen vznik trvalé divadelní scény a nepředpokládá se, že by se na náměstí konaly kulturní akce v každodenním režimu. Dále uvedl, že názor účastníka respektuje. Současně však připomněl, že městská část při pořádání akcí dlouhodobě spolupracuje s farností, která se na řadě z nich aktivně podílí. Podle jeho zkušenosti vzájemná spolupráce funguje dobře a městská část dosud neobdržela od farnosti negativní zpětnou vazbu v tom smyslu, že by pořádané akce byly vůči kostelu nebo jeho okolí nepřiměřeně invazivní.

Uvedl, že z jeho pohledu v současnosti na náměstí existuje přiměřená rovnováha mezi klidovou funkcí prostoru a pořádáním kulturních a komunitních akcí a městská část neplánuje tento poměr významně měnit. Doplnil, že i v této otázce je potřeba hledat určitý kompromis, protože část obyvatel si naopak kulturní a komunitní akce na náměstí přeje a pravidelně je navštěvuje.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že souhlasí s tím, že okolí kostela by mělo působit důstojně. Podle jejich názoru současná podoba prostoru tomuto cíli příliš neodpovídá a jedním z hlavních záměrů návrhu proto bylo vytvořit důstojný předprostor kostela. Právě z tohoto důvodu je v návrhu navržena centrální zpevněná plocha, která má posílit jeho význam a vytvořit odpovídající veřejný prostor před touto dominantou náměstí.

Dále doplnili, že umístění kavárny v jižní části náměstí umožní návštěvníkům sedět s výhledem přímo na kostel a vnímat jej jako hlavní dominantu prostoru. Koncepte schodiště je přirozeně dána konfigurací terénu, avšak právě centrální zpevněná plocha slouží jak multifunkci a kontinuální fluktuaci pohybu, tak i otevřenému pohledu na čelní fasádu kostela z jakéhokoliv místa náměstí.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák uvedl, že již při přípravě soutěžního zadání zazníval ze strany farnosti požadavek na úpravu prostoru tak, aby lépe podporoval pořádání komunitních a společenských aktivit, a to jak akcí pořádaných městskou částí, tak aktivit samotné farnosti.

Uvedl, že zástupkyně farnosti, která se účastnila předchozího veřejného setkání, pozitivně hodnotila také navržené řešení předsunutého schodiště. Podle jeho slov si farnost od tohoto řešení slibuje, že se část aktivit a pobytu návštěvníků přesune dále od samotného objektu kostela do prostoru náměstí. Kostel by tak mohl získat klidnější bezprostřední okolí a současně by se omezily některé problémy, které dnes souvisejí s koncentrací lidí přímo na schodišti u vstupu do kostela, včetně nepořádku, jehož úklid v současnosti zajišťuje farnost.

4.2.

Centrální zpevněná plocha

- Jeden z účastníků vyjádřil obavu, že navrhovaná centrální zpevněná plocha bude využívána pouze příležitostně při akcích, zatímco po většinu času zůstane prázdným prostorem s omezenými možnostmi posezení. Upozornil, že lavičky jsou navrženy převážně po stranách a že zejména starší lidé nebudou využívat pobytové schody jako místo k sezení.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Pavel Šutka uvedl, že již dnes stávající schodiště slouží jako oblíbené místo k posezení. Podle jeho názoru je výhodou návrhu právě rozmanitost nabízených pobytových míst. Část návštěvníků využije lavičky na slunci, část dá přednost posezení ve stínu pod stromy a další mohou využít schody v okolí kostela. Zdůraznil, že náměstí je dostatečně velkorysý prostor, aby si každý mohl vybrat místo odpovídající jeho aktuálním potřebám a preferencím. Současně uvedl, že nikdo nebude nucen sedět na rozpálené zpevněné ploše, pokud bude chtít trávit čas ve stínu nebo na lavičce.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák doplnil, že konkrétní podoba mobiliáře (počet, rozmístění, forma a materiál) bývá zpravidla řešena až v navazujících stupních projektové přípravy. Připomněl, že již na předchozím veřejném projednání zaznělo, že návrh počítá s dostatečným množstvím různorodého mobiliáře rozmístěného v různých částech náměstí tak, aby vyhovoval různým skupinám uživatelů.

4.3.

Akustika a hluková zátěž

- Jeden z účastníků doporučil zpracovat akustickou studii, která by vyhodnotila změnu hlučnosti prostoru po realizaci navrhované centrální zpevněné plochy oproti současnému stavu. Uvedl, že považuje posouzení akustických dopadů návrhu za důležité zejména s ohledem na blízkost okolní rezidenční zástavby.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že se snažili prostor centrální plochy obklopit stromovou výsadbou, která může přispět ke zlepšení akustického komfortu. Současně doplnili, že v navazujících fázích projektové přípravy bude nutné zpracovat akustické posouzení, které je standardní součástí povolovacího procesu. Uvedli, že návrh bude muset splnit příslušné akustické normové požadavky a že při jeho dopracování bude ve spolupráci s odborníky hledáno vhodné materiálové a technické řešení. Doplnili, že již dnes existuje řada opatření a materiálů přispívajících ke snížení hlukové zátěže, například speciální typy asfaltových povrchů a další technická řešení.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Pavel Šutka opětovně ujistil přítomné, že městská část v souvislosti s revitalizací náměstí nepočítá s navyšováním počtu kulturních akcí.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu doplnili, že návrh pracuje také s rozložením jednotlivých zdrojů hluku v rámci náměstí. Uvedli, že například v okolí dětských hřišť počítají s využitím povrchů z písku a EPDM a že aktivnější části náměstí jsou navrženy převážně v místech se stromovou výsadbou.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák uvedl, že otázkou akustických dopadů návrhu se zabývala také soutěžní porota v rámci hodnocení návrhů.

Reakce člena poroty: Martin Rusina uvedl, že porota diskutovala mimo jiné o tom, kde by měla být v rámci náměstí umístěna větší zpevněná veřejná plocha. Podle jeho názoru bude nutné řešit otázku akustiky komplexně, současně však nemá pochybnosti o tom, že návrh bude v dalších stupních projektové přípravy dopracován tak, aby splňoval všechny požadované normové požadavky.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák doplnil, že porota považovala situování zpevněné plochy směrem k Moskevské ulici za nejvhodnější řešení, neboť právě tato část území je již dnes zatížena dopravou a tramvajovým provozem a je nejdále od většiny bytových domů. Současně uvedl, že navržená zeleň představuje důležitou prostorovou bariéru mezi aktivními částmi náměstí a okolní rezidenční zástavbou.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek doplnil, že akustická měření se standardně provádějí v období, kdy stromy nejsou olistěné. Uvedl, že pokud návrh splní požadované limity za těchto podmínek, bude situace po olistění stromů z hlediska šíření hluku příznivější.

4.4.

Vnímání návrhu a potřeby místních obyvatel

- Jeden z účastníků uvedl, že na náměstí Svatopluka Čecha žije již řadu let a že se jej řada diskutovaných témat bezprostředně dotýká. Uvedl, že nezaznamenal možnost zapojit se do participace probíhající před vyhlášením architektonické soutěže, a mrzí jej, že neměl příležitost vyjádřit svůj názor již v této fázi přípravy projektu. Současně se zajímal o to, zda byly při přípravě projektu dostatečně zjišťovány skutečné potřeby obyvatel Prahy 10.

Zdůraznil, že místní obyvatelé podle jeho zkušenosti vnímají náměstí Svatopluka Čecha jako velmi příjemné místo pro každodenní život. Vyjádřil názor, že při navrhování podobných prostor je důležité dobře znát jejich každodenní fungování a potřeby lidí, kteří zde tráví velkou část svého života. Dále uvedl, že by podpořil větší rozsah dětských hřišť.

V této souvislosti uvedl, že během léta trávil čas jak na náměstí Jiřího z Poděbrad, tak na náměstí Svatopluka Čecha. Zdůraznil, že byl velmi vděčný za to, že Čecháč je podle jeho zkušenosti mnohem příjemnějším místem než náměstí Jiřího z Poděbrad, kde se podle jeho názoru v létě opravdu žít nedá. Vyjádřil obavu, že navrhované rozšíření zpevněných ploch povede ke ztrátě této kvality. Uvedl, že když vyjde z domu, jakákoli větší zpevněná plocha jej okamžitě udeří do očí a začne sálat teplo, a obává se proto, že navrhované řešení pro něj nebude hezčím ani příjemnějším místem pro život.

Uvedl, že podporuje revitalizaci náměstí, novou výsadbu i další opatření vedoucí ke zlepšení kvality veřejného prostoru. Současně však uvedl, že předložený návrh vnímá jako atraktivní především pro návštěvníky, turisty, kulturní akce a komerční aktivity. Podle jeho názoru však méně reaguje na potřeby lidí, kteří v okolí náměstí dlouhodobě žijí a vychovávali zde své děti. Doplnil, že nevidí důvod pro umístění nové kavárny na náměstí, protože v Moskevské ulici již funguje dostatek kaváren. Současně vyjádřil pochybnost, zda má lokalita dostatečný potenciál pro dlouhodobé fungování dalšího obdobného provozu.

Na závěr zdůraznil, že si přeje, aby revitalizace zachovala náměstí především jako příjemné místo pro život místních obyvatel. Vyjádřil obavu, aby se z něj nestal „vypečený Čecháč“, který ztratí své současné kvality a místní obyvatelé budou raději trávit volný čas jinde. Upozornil na význam prostoru pro rodiny s dětmi a uvedl, že zdravé město je podle jeho názoru město, které vytváří podmínky především pro rodiny a místní obyvatele, nikoliv pro turisty.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Pavel Šutka uvedl, že předchozímu příspěvku rozumí, současně však podle svého názoru nevidí, které konkrétní části návrhu vedou k závěru, že by náměstí přestalo být místem pro každodenní život místních obyvatel. Doplnil, že v lokalitě rovněž žije a společně se dvěma malými dětmi náměstí pravidelně využívá, takže má jeho současné fungování dobře navnímané.

Uvedl, že podstatná část diskutovaných obav se vztahuje zejména k navrhované centrální ploše v jižní části náměstí.

V souvislosti s debatou o kavárně připustil, že ve Vršovcích se nachází mimořádně velké množství kavárenských provozů, které jsou podle něj schopné dlouhodobě fungovat díky existující poptávce. Současně však zdůraznil, že navrhovaný objekt není potřeba vnímat primárně

jako kavárnu, ale především jako zázemí nezbytné pro fungování náměstí. Jeho hlavním přínosem je podle něj vznik veřejných toalet, zázemí pro správce prostoru a dalších služeb, které dnes na náměstí chybí. Připomněl také, že na náměstí v současnosti neexistuje odpovídající zázemí pro rodiče s malými dětmi, například možnost přebalení dítěte či využití hygienického zázemí.

V návaznosti na obavy, že navrhovaná centrální plocha nebude sloužit místním obyvatelům, upozornil také na význam navrhovaného vodního prvku. Jako příklad uvedl fungování vodního prvku v Malešickém parku, který je podle jeho zkušeností v letních měsících intenzivně využíván rodiči s dětmi. Podle jeho názoru je třeba navrhovaný vodní prvek vnímat především jako pobytový a rekreační prostor pro rodiny a děti, nikoliv však výhradně pro ně. Uvedl, že jednotlivé části návrhu nemusí být stejně přínosné pro každého jednotlivého obyvatele, mohou však významně sloužit jiným skupinám uživatelů veřejného prostoru. Právě proto nesdílí obavu, že by navrhovaná revitalizace vedla ke ztrátě charakteru náměstí jako místa pro každodenní život místních obyvatel.

Současně uvedl, že nevnímá, že by revitalizace proměnila náměstí v prostor určený převážně pro návštěvníky nebo turisty. Naopak v návrhu vidí řadu přínosů pro každodenní fungování a využívání náměstí místními obyvateli. Za významný přínos označil například otevření a zpřístupnění severní části náměstí. Uvedl, že některé části tohoto prostoru jsou dnes podle jeho názoru využívány problematickým způsobem a že navrhované úpravy mohou přispět k jejich lepšímu začlenění do každodenního života náměstí a ke zvýšení kvality i bezpečnosti veřejného prostoru.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič uvedl, že představený návrh nevznikl izolovaně ani jako náhlý nápad bez širší diskuse. Připomněl, že již od počátku bylo zřejmé, že rozhodování o budoucí podobě náměstí bude složité a že se jedná o téma, na které existuje řada rozdílných názorů. Právě proto se městská část rozhodla opřít přípravu projektu o participaci a architektonickou soutěž.

Dále uvedl, že participaci byl věnován značný čas a pozornost. Součástí přípravy projektu byly workshopy se zástupci městské části, odborníky, farností a místními spolky, veřejná anketa i veřejné plánovací setkání. Informace o anketě byly šířeny prostřednictvím webových stránek MČ Praha 10, sociálních sítí, zpravodaje městské části i informačních bannerů umístěných přímo na náměstí. Veřejnost měla rovněž možnost zapojit se prostřednictvím terénní akce Strategie tour a za asistence pracovníků úřadu.

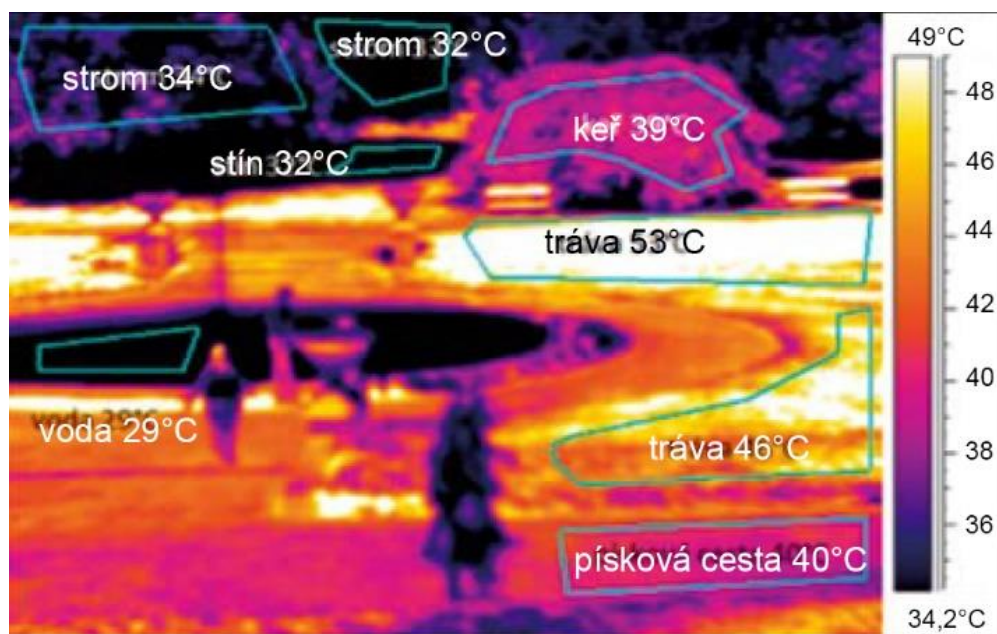
Uvedl, že jej mrzí, pokud se některý z místních obyvatel o úvodní participaci nedozvěděl, současně však připomněl, že se do ankety zapojilo 656 respondentů, což považuje za mimořádně vysoký počet. Zdůraznil, že dotazník nebyl jednoduchý ani krátký, obsahoval řadu otevřených otázek a jeho vyplnění vyžadovalo od respondentů aktivní zapojení a věnování určitého času. Dále uvedl, že městská část nechtěla o budoucnosti náměstí rozhodovat pouze interně na úrovni politického vedení. Smyslem participace bylo dát prostor veřejnosti, aby se mohla vyjádřit k tomu, jak by mělo náměstí fungovat a jaké potřeby by měl budoucí návrh zohlednit. Na základě získaných podnětů bylo následně připraveno soutěžní zadání, podle kterého jednotlivé architektonické týmy zpracovávaly své návrhy.

Na závěr zdůraznil, že právě tento postup považuje za nejtransparentnější způsob přípravy podobného projektu. Podle jeho názoru městská část nevytvářela vlastní představu budoucí podoby náměstí, ale snažila se prostřednictvím soutěžního zadání co nejlépe promítnout do procesu přípravy názory a preference obyvatel. Současně připustil, že výsledný návrh se nemusí shodovat s prioritami každého jednotlivce. Podle jeho názoru je to však přirozený důsledek hledání řešení pro širokou veřejnost. Ne vždy se podaří naplnit očekávání všech, návrh se však snaží reagovat na podněty a priority, které v participaci zaznívaly nejčastěji.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu se vrátili také k otázce fungování náměstí během letních veder. V této souvislosti představili termografický snímek prostranství s obdobnými materiály povrchů ilustrující, že nejchladnější bývají vodou ochlazované povrchy a stromy, nezavlažovaná tráva mívá překvapivě vysokou teplotu.

Současně uvedli, že pokud budou lidé hledat v létě stín a příjemné prostředí, velkou část náměstí budou tvořit právě plochy se stromy a zelení. Významnou roli bude hrát také navržený vodní prvek.

Jako další příklad uvedli Park Maxe van der Stoela v Praze, kde vodní prvek podle jejich zkušeností funguje velmi dobře i během vysokých letních teplot, přestože se nenachází v zastíněném prostoru. Doporučili přítomným, aby se do parku zašli podívat a sami si ověřili, jak takto řešený prostor funguje během letních veder.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek doplnil, že požadavky na realizaci vodního prvku zaznívají také mimo samotný proces participace k náměstí. Uvedl, že obdobné prvky fungují například v Malešicích, Záběhlicích či ve Strašnicích, zatímco ve Vršovicích podle něj dosud chybí. Právě revitalizace náměstí podle něj představuje příležitost tuto vybavenost doplnit.

Současně zopakoval, že se způsob využívání veřejných prostranství v souvislosti s klimatickou změnou postupně proměňuje a městské prostředí na tyto změny musí reagovat. Připomněl, že se často diskutuje o potřebě vytvářet podmínky, které budou motivovat děti a mladé lidi trávit více času venku ve veřejném prostoru a méně času u digitálních technologií. Podle jeho názoru by revitalizované náměstí mělo vytvářet příležitosti pro aktivní trávení volného času venku a reagovat na současné potřeby obyvatel i způsob využívání veřejného prostoru.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák doplnil, že porota považovala vítězný návrh za jeden z nejlépe fungujících návrhů z hlediska mikroklimatu a ochlazování prostředí. Uvedl, že hlavním nositelem tohoto efektu jsou rozsáhlé plochy souvislé zeleně po obou stranách náměstí, označované v návrhu jako „zelené plíce“. Právě zde budou podle něj vznikat nejpříjemnější pobytové podmínky i během velmi horkých dnů.

Současně upozornil, že cílem soutěžního zadání nebylo navrhnout prostor fungující pouze během extrémně horkých letních dnů, ale vytvořit náměstí využitelné po celý rok. Velká část náměstí je proto věnována zeleni a zastíněným plochám, otevřenější centrální prostor má však sloužit také v obdobích, kdy jsou slunce a teplo vítané – například na jaře, na podzim, v ranních a večerních hodinách nebo během chladnějších dní.

Doplnil, že právě kombinace rozsáhlých zelených ploch, vodního prvku a otevřenějších pobytových částí umožňuje, aby náměstí fungovalo po celý rok a pro různé způsoby využití.

5. Vybavenost náměstí

5.1. Vodní prvek

- Jeden z účastníků se dotázal, zda bude součástí vodního prvku také stálá vodní hladina, nebo zda bude tvořen pouze systémem vodních trysek. Současně se zajímal o to, zda budou součástí návrhu také pítka, včetně kombinovaných pítek určených pro psy.

Reakce autorů návrhu: Autoři návrhu uvedli, že vodní prvek není navržen jako klasická vodní nádrž s vyšší stálou hladinou, ale jako plocha s vodními tryskami. V době jejich provozu bude na povrchu zůstat slabá vrstva vody, po vypnutí trysek však plocha během několika hodin vyschne. Doplnili, že právě vodnímu prvku, jako jednomu z hlavních činitelů pobytové kvality náměstí a systému modrozelené infrastruktury, bude v následujících fázích projektové dokumentace věnována patřičná pozornost. Jeho celková plocha, technické prvky, materiály, počet a intenzita trysek, velikost a rozloha vodní hladiny bude dále rozpracovávána s ohledem na prostorové možnosti, kompoziční poměry a klimatické požadavky.

Současně potvrdili, že součástí návrhu budou pítka, a to jak v horní, tak v dolní části náměstí.

5.2. Veřejné toalety

- V diskusi zazněl podnět zvážit umístění veřejných toalet také v blízkosti dětských hřišť v severní části parku.

6. Ekonomika projektu

6.1. Předpokládané realizační náklady

- Jeden z účastníků se zajímal o financování projektu a vznesl dotaz, zda má městská část pro realizaci projektu, jejíž předpokládané náklady se pohybují v řádu stovek milionů korun (dle odhadu z architektonické soutěže cca 300 mil. Kč bez DPH), zajištěny finanční prostředky.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič uvedl, že pro získání dotačních prostředků z hlavního města Prahy nebo jiných dotačních titulů je nejprve nezbytné mít projekt zpracovaný do odpovídající fáze. Podle něj musí být zřejmé, co je předmětem projektu a na jaký účel jsou finanční prostředky požadovány. Bez zpracované projektové dokumentace není podle jeho slov reálné o financování s poskytovateli dotací jednat.

Uvedl, že cílem městské části je dopracovat projekt minimálně do takové fáze projektové přípravy, aby bylo možné žádat o finanční podporu z hlavního města Prahy i dalších dostupných dotačních programů. Současně zdůraznil, že městská část nepředpokládá financování projektu v plném rozsahu z vlastních zdrojů.

Doplnil, že obdobným způsobem postupuje městská část i u dalších významných investičních akcí. Jako příklad uvedl rekonstrukci ZŠ V Olšinách s celkovými náklady přibližně 340 milionů Kč, kde finanční spoluúčast hlavního města byla cca 70 %. Městská část se podle něj dlouhodobě snaží významné projekty spolufinancovat z více zdrojů a hlavní město Praha v tomto směru představuje důležitého partnera.

Reakce zpracovatele soutěžního zadání: Marek Sivák doplnil, že okolní komunikace a středová terasa jsou ve správě Technické správy komunikací hl. m. Prahy. Uvedl, že zástupce TSK byl zapojen již do přípravy soutěže a účastnil se jednání pracovní skupiny. Podle jeho názoru lze předpokládat, že by se TSK měla na realizaci projektu podílet také finančně. Současně upozornil, že investice do úprav ulic, komunikací a související technické infrastruktury bývají zpravidla vyšší než náklady na samotné parkové úpravy a tvoří významnou část celkových nákladů projektu.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek potvrdil komentář Marka Siváka.

6.2.

Financování následné péče

- Jeden z účastníků vznesl dotaz, jak bude po realizaci projektu zajištěna následná péče o náměstí a její financování. Upozornil, že návrh počítá s větším množstvím stromů, mobiliáře i dalšího vybavení veřejného prostoru, jehož údržba bude náročnější než v současnosti. Současně vyjádřil názor, že údržba zeleně na území městské části není vždy na odpovídající úrovni, a zajímal se, zda městská část počítá také se zlepšením správy a údržby revitalizovaného prostoru.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič uvedl, že městská část počítá s tím, že revitalizovaný prostor bude vyžadovat vyšší úroveň péče než v současnosti. Zdůraznil, že otázka budoucí správy a údržby musí být zohledněna již při návrhu projektu a že výsledné řešení musí být dlouhodobě udržitelné také z provozního a ekonomického hlediska.

Dále doplnil, že městská část uvažuje o zajištění správce prostoru, který by měl zázemí v objektu navrhované kavárny. Tento správce by měl ve sdíleném režimu zajišťovat správu náměstí Svatopluka Čecha i Heroldových sadů. Podle jeho názoru má pravidelná přítomnost správce v území významný přínos nejen pro údržbu a každodenní provoz, ale také pro prevenci vandalizmu a dalších nežádoucích jevů.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek doplnil, že zásadní část přínosu návrhu spočívá právě v navržených prvcích modrozelené infrastruktury. Uvedl, že bez těchto opatření by bylo dlouhodobé fungování a údržba navrženého množství nové zeleně pro městskou část obtížně udržitelné. Zdůraznil proto, že návrh je nutné realizovat komplexně, včetně opatření pro hospodaření s dešťovou vodou a zajištění vhodných podmínek pro růst stromů.

- V diskusi opětovně zazněl důraz na zajištění kvalitní následné péče o revitalizované náměstí. Jeden z účastníků upozornil, že vzhledem k rozsahu plánované investice je důležité, aby po realizaci nebyla péče o prostor podceňena a aby byly dlouhodobě zajištěny prostředky i kapacity pro jeho správu a údržbu tak, aby se náměstí dlouhodobě udržovalo v kvalitním stavu, kterého bude revitalizací dosaženo, a aby vložené prostředky nepřišly vniveč.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Milan Maršálek uvedl, že s tímto požadavkem souhlasí a považuje jej za důležitý. Připomněl, že městská část se již nyní snaží postupně zvyšovat kvalitu péče o náměstí. Jako příklad uvedl doplňování nového mobiliáře nebo postupnou obnovu květinových záhonů.

Dále doplnil, že ještě před vyhlášením architektonické soutěže městská část zvažovala realizaci pouze dílčích úprav jednotlivých částí náměstí. V průběhu přípravy však opakovaně zazníval požadavek, zejména ze strany orgánů památkové péče, řešit prostor komplexně a nevěnovat se pouze jednotlivým částem odděleně. Právě tato skutečnost byla jedním z důvodů, které vedly k rozhodnutí připravit architektonickou soutěž a hledat celkové řešení náměstí, a to i za cenu delší přípravy projektu.

Reakce starosty MČ Praha 10: Martin Valovič doplnil, že ještě před samotnou realizací komplexní revitalizace je možné zaměřit se na zlepšení stanovištních podmínek stávajících stromů a posílit péči o ně. Též lze prověřit, zda by bylo možné realizovat alespoň část navrhované nové výsadby stromů ještě před samotnou revitalizací náměstí.

Reakce zástupce MČ Praha 10: Pavel Šutka doplnil, že porota při hodnocení návrhů posuzovala nejen jejich architektonickou kvalitu, ale také náročnost budoucí správy a údržby. Uvedl, že některé ze soutěžních návrhů byly sice zajímavé, jejich dlouhodobý provoz by však byl velmi náročný. Podle jeho názoru právě vítězný návrh po dopracování a zapracování doporučení poroty představuje řešení, které může být pro městskou část dlouhodobě udržitelné.

Reakce facilitátora: Marek Sivák shrnul, že je zřejmé, že následná a průběžná péče je pro účastníky důležité téma, zaznívá zde opakovaně, že vnímá, že u některých projektů v ČR bývá nedostatečná, a že je z této diskuse zaznamenána její důležitost jak pro občany, tak pro zástupce MČ.